

OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva dravske banovine

»OBRRTNI VESTNIK«

izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu in stane:

celoletno Din 40.—
polletno Din 20.—
posamezna številka Din 1.—GLASILO OKROŽNIH ODBOROV,
OBRRTNIH ZDRUŽENJ IN OBRRTNIH DRUŠTEV DRAVSKE BANOVINE

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 9.

Nefrankirani dopisi
se ne sprejemajo. Rokopisi se
ne vračajo. Ponatiski dovoljeni
le z navedbo vira.Številka pri poštni hranilnici,
podružnici v Ljubljani 10.860.

XVII. letnik.

V LJUBLJANI, dne 1. marca 1934.

Štev. 5.

Pred obrtniškim praznikom

Leto za letom praznuje slovensko obrtništvo svoj praznik. Praznik dela, stanovske zavesti, solidarnosti in vere v svojo moč in sposobnost. Tudi letos se pripravljajo naše obrtniške edince, da ga dostojno praznuje. Po vsej prostorni dravski banovini se bodo na Jožefovo sešli zavedni in delavni naši obrtniški možje, da medsebojno utrdijo stanovsko zavest in poglobijo vero v boljše bodočnost obrtniškega stanu.

Letos prihaja to obrtniško praznovanje še do posebnega izraza, ker so za nami uspešno zaključena dela. Z njimi je dovršena prva etapa organizacijske konsolidacije. Vsak preudaren in resen naš stanovski tovariš se raduje z nami. Žal da so idejni pogledi v razpravljanju važnih stanovskih vprašanj razdelili naše složne in strnjene obrtniške vrste. Že tretje leto teče, lko gubimo sile na dveh frontah. Ali je nam to koristno? Kdo potegne dobiček in kdo se bo smejal? Neverjetno nedostopna je samovolja činiteljev, ki vodijo svoje somišljenike v nepreračunljive posledice. Vsakdo, ki mu je na srcu blagodat našega stanu, si mora le zastaviti vprašanje, kakšen bo konec.

Na naši strani je dovolj dobre volje, dovolj čuta, samozatajevanja in mnogo idejne strpnosti ter širokogrudnosti. Čut človekove vrednote pa narekuje, da se mora mnogokrat podrediti velikemu vprašanju. In ker se prav dobro zavedamo, da je bodočnost našega obrtništva v gospodarski skupnosti, nočemo zamuditi niti danes te prilike, da ji ne damo izraza v svoji dobri volji.

Razsodnost in treznost obrtniške javnosti naj spregovori, zato smatramo letošnji obrtniški praznik najprimernejšim. Dovolj je cepljenja, potrebna so nam dejanja. Najvažnejša doba je ravno ta, in gorje, ako gre brez vidnejših uspehov mimo nas. Zato ne zamudimo prilike in jo porabimo, lko je še zadnji čas!

Pri tem pa strnimo svoje vrste! Tovariši! Ne bojimo se bodočnosti, ker se lahko zavedamo poštenja svojega dela. Mogočno in silno raste naša armada in strah in bojazen vsemu onemu, ki grozi, da pokvari in zruši delo dolgih desetletij. Prepojeni z najčistejšo in pošteno voljo koristiti svojemu bližnjemu, pomagati in jačiti naše vrste, korakamo naprej z razvito zavestjo obrtniške samozavesti in tovariške skupnosti! Okoli nje je mesto vsakomur, ki misli in želi pošteno!

Tečaji in predavanja

Avtogenski tečaj v Ljubljani. Zavod PO Zbornice TOI priredi v polovici meseca marca t. l. v Ljubljani 12-dnevni tečaj za avtogeno varenje za začetnike in za že izvečbane varilce zaradi izpopolnitve. Pozivamo vse zainteresirane, obrtnike in pomožne delavce, da se nemudoma najkasneje do 2. marca t. l. prijavijo po dopisnici z navedbo imena, poklica in bivališča na naslov: Zavod PO Zbornice TOI v Ljubljani. Učnina za tečaj bo za mojstra 120 Din, za pomožne delavce polovico. Onim, ki so revni ali brezposelni, pa tečaj redno in uspešno obiskujejo, se bo učnina na posebno prošnjo ali znižala ali pa popolnoma odpustila. Materijalne stroške za udeležence nosi zavod sam.

Delo Zveze obrtnih društev

Po dolgem času se je včeraj zopet vršil sestanek Zveze obrtnih društev za dravsko banovino v prostorih Zbornice za TOI, ki je bil prav za prav napovedan kot občni zbor, a so se medčasno pojavili pomisleki o pravilnem sklicanju in je bilo odločeno, da se bo isti vršil 25. marca 1934 ob 11. uri v Celju kot izredni občni zbor.

Kako veliko zanimanje vlada med našimi obrtniki za to prepotrebno našo obrtniško ustanovo, nam jasno dokazuje izredno številna udeležba. Med drugimi so bili navzoči tudi gg. častni predsednik te najmočnejše prostovoljne obrtniške organizacije Jakob Zadavec, zaslužni obrtnik in banški svetnik iz Središča ob Dravi, dalje narodni poslanec Hajdinjak, predsednik celjskega Okrožnega odbora Miloš Hohnjec, predsednik ljubljanskega O. o. Filip Pristou s tajnikom Šubicem, predsednik novomeškega O. o. Malovič, podpredsednik ZTOI Rebek s tajnikom dr. Pretnarjem, banški svetnik Krulje, zlasti pa poudarjamo, da so zastopniki najglednejših obrtniških društev prišli iz najbolj oddaljenih krajev banovine, med katerimi naj omenimo iz Laškega gg. Goleša in Šipka, iz Hrasnika g. Dolinška, iz Radovljice gg. Patika in Ambrožiča, iz Zagorja g. Vincingerja, iz Trbovelj gg. Planinca, Rozina in Floreninija, iz Kranja g. Novaka, iz Celja g. Zabkarja, iz Novega mesta gg. Windischerja, Malovica in Klemenčiča, iz Zg. Šiške gg. Perka in Kerneta, iz Ormoža g. Vivoda, iz Velikih Lašč g. Lenarčiča, iz Gorenje vasi g. Šorlija, z Vranskega g. Kolarja in Praprotnika ter iz Ljutomera gg. Verbnika in Maršela poleg številnih najuglednejših ljubljanskih obrtnikov. Zastopanih je bilo 18 najvažnejših slovenskih krajev, ki so s tem pokazali voljo za delo in energično zahtevo, da se delo Zveze obrtnih društev za dravsko banovino čim prej oživi in korist in napredek našega obrtništva.

Ker omenjeni sestanek ni imel značaja pravega občnega zbora, bomo o delu in ciljih Zveze poročali obširno in izčrpno šele po določenem izrednem občnem zboru v Celju, dočim se lomo za sedaj omejili le na nekatere ugotovitve, ki naj bi bile pri bodočem delu in pri izrednem občnem zboru po možnosti upoštevane.

Naše obrtništvo, ki v svojih organizacijah zaradi zastoja v delu Zveze v zadnjih letih, žal, ni napredovalo toliko, kolikor bi to bila naša želja in želja vsa obrtništva, ne želi več, da ga kdorkoli moti pri njegovem delu. Kdor misli odkrito in pošteno, naj dela za

Zagorje. V soboto 24. februarja se je vršilo pri nas lepo in številno obiskano predavanje zborničnega podpredsednika g. Josipa Rebeke. Gospod predavatelj je v poljudnem in obširnem poročilu podal lepo sliko o gospodarskem položaju našega obrtništva. Prav zanimivo je bilo poročilo o davkih in novih predpisih glede pavšaliziranja malega obrtništva. Naša dolina preživlja najtežje čase. Obrtniki so zelo slabo zaposleni in kar se narede, se težko plača, ker je prebivalstvo močno obubožalo. Davčni predpisi so silno visoki, dasi sta proizvodnja in zaposlenost padli za več ko 80 odstotkov. V zadnjem času pa obrtniki in podjetniki prejemaajo prizive državnega zastopnika pri davčni upravi, lker se predlaga višja ocena. Davkoplačevalci pa ne zmorejo tolikšne obremenitve in se boje, da jim bodo prodali na dražbi poslednje imetje. V pavšalizaciji davkov si nadejajo boljših ugodnosti kakor je bilo to doslej.

obrnitiško stvar iskreno in odkrito, a ne ribari v kalnem, kar ne more nikomur prinesiti zaželenih koristi. Dejstvo danes ne moremo spremeniti, niti ne smemo obrtniško voljo potvarjati. Ogromna večina našega preudarnega in zavednega obrtništva se je izrekla za skupni gospodarski sistem naših zbornic in je vsa energija posameznih proti temu dejstvu le zapravljanje obrtniških sil in žuljev in krčenje normalnega poteka dela, ki ga zahtevajo današnje težke razmere mnogo bolj sedaj kakor kdajkoli prej.

Nihče med nami ni nikdar želel motiti drugih, dokler je bila stvar v stanju odločitve, a smo zato tem bolj sedaj upravičeni zahtevati mir in solidnost v borbi, ki nima nobenega cilja več, ker je skupnost zbornice dejstvo, ki ga nihče več ne more spremeniti. Ob tej priložnosti naj naglasimo, da so nam mnogi naši tovariši iz krajev, ki jim gospodarijo ločene obrtniške zbornice, čestitali neštetočkrat, da se nismo prehiteli v svojih odločitvah, nego da smo trezno in mirno razsojali položaj in se odločili za najpametnejše, t. j. za gospodarsko skupnost, ki naj ostane nedotaknjena, kar edino more biti v korist vsemu našemu obrtništvu. Vsi tisti, ki sedaj nasprotujejo ogromni večini obrtniške volje in hočejo ustvariti zaradi svoje osebnosti ali morda koristi nekaj nasprotnega, so škodljivci obrtniške stvari in ne smemo mirno prezreti njihovega razdiralnega dela. Obrtništvo si želi sloge, ker se dobro zaveda, da je v njej moč in da bo le po tej poti prišlo končno vendar enkrat iz sedanjih obupnih razmer, ki zaradi nedelavnosti postajajo še slabše, mesto da bi se kolikor toliko izboljševale.

Na novem občnem zboru, ki se bo vršil kot izredni v Celju, je treba razsodno gledati na slabe denarne razmere našega malega obrtnika in mu z najnižjo članarino omogočiti članstvo. Zveza ni ustvarjena zaradi nagomilenja denarja ali zaradi dobička, nego iz čistih in ide-

Kriza mizarjev

Beograjska »Politika« žee nekaj časa objavlja zelo zanimive članke o življenju posameznih obrtnih panog. Nekateri od teh člankov bomo v prevodu objavili, da bi naši slovenski obrtniki dobili vpogled v način dela in življenja svojih srbskih tovarišev.

V razpravah »Politike«: Profesije v današnji krizi so prišli do besede beograjski mizarji. Tudi pri njih se približno tako, kakor pri nedavno opisanih opančarjih z usodnimi posledicami udeležujejo splošno obubožanje najširše okolice. Tragedija mizarjev pa je v gotovem pogledu še večja, kajti baš pri njih se je bridko maščevalo veliko zaupanje v povojno prosperiteto.

V predvojni Srbiji se je pričela mizarška obrt povojno razvijati zlasti pred balkansko vojno. V delavnicah so se pojavljali že stroji. Pred svetovno vojno so bile v Beogradu že tri ali štiri strojne mizarške delavnice. Največ mizarških mojstrov je bilo v zvezi s stavbeniki, ker so izdelovali vrata, okna in drugo. Pohištenih mizarjev je bilo manj. Sposobni pohištenih mizarjev so iskali zaslužka preko meje in so že mnogi leta 1910. dobro služili v Budimpešti, na Dunaju in v Berlinu in celo v Parizu, kjer so uživali sloves vestnih in spretnih delavcev. Po vojni pa je z naglim razvojem Beograda pričela tudi za mizarja velika konjunktura in je prišlo v Beograd tudi mnogo mizarjev iz prečanskih krajev. Mizarški mojstri so si v zaupanju na prosperiteto pričeli nabavljati raznovrstne stroje in so mnogi te investicije izvedli na kredit tudi pod težkimi pogoji. Do leta 1927. je bilo v Beogradu že okrog 40 velikih strojnih delavnic, v katerih je vsak stroj nadomeščal večje število delavcev. S tem naglim razvojem pa je šla roka v roke tudi vedno ostrejša konkurenca. Ko so se poja-

alnih namenov, da koristi vsemu obrtništvu.

Sedež Zveze, ki je bil doslej v Celju, bo prenešen v Ljubljano, kar bo gotovo ugodno vplivalo na razvoj bodočega dela, ker razpolaga Ljubljana z mnogo večjim številom odličnih mojstrov in javnih delavcev kakor malo Celje, ki pa kljub temu zasluži za svoje delo in napore za obrtniško stvar največjo pohvalo in priznanje in ki nam je dalo mnogo najodličnejših obrtniških borcev. Zlasti zasluži priznanje in javno zahvalo tajnik Zveze g. Žabkar, ki se je na sestanku odrekel vseh svojih honorarjev, na katere je upravičen, in vseh drugih povračil stroškov, razen učinkovitih, kar bo razbremenilo blagajno Zveze za nekaj lepih tisočakov, ki bodo lahko porabljeni v prid obrtništva za novo delo, ki naj bo blagoslovljeno in ki naj prinese obrtnikom vse tisto, kar so v svojem zaupanju od Zveze upravičeno doslej pričakovali.

Vse osebnosti morajo biti pozabljene. Zveza potrebuje delavcev in naj pristopijo k delu vsi, ki žele koristiti svojim obrtniškim tovarišem na deželi, ki jim delo ni tako lahko omogočeno kakor mestnim. Ako se bo s polnim razumevanjem pričelo novo delo in ako bodo pozabljene vsi stari denarni in osebni računi, potem smemo verjeti, da bo nova Zveza obrtnih društev dravske banovine izpolnila v polni meri vse svoje težke naloge.

Pozabimo pomisleke in prepire. Posvetimo svoje moči popolnoma novemu delu in novemu duhu, ki naj zavlada v naši Zvezi, a to je nemotena skupnost in največja povezanost v delu. S polnim zaupanjem v novo bodočnost in nov način dela želimo Zvezi uspehov, ki bodo koristili našemu izmučenemu in marsikdaj izstradanemu obrtniku, da bo ipak še doživel boljše čase, ko bo njegovo pošteno delo dajalo zopet pošten zaslužek.

vili prvi zastoji v stavbinski delavnosti, je postala konkurenca še hujša. Ko pa je prišlo do splošne krize, se je ta na mah v največji meri občutila v mizarški obrti, kajti investicije so ostale na dolgu neizkoriščene in obrtniki, ki so pred nekaj leti prišli iz notranjosti države v Beograd, niso mogli več nazaj, kajti v njihovih krajih tudi ni bilo bolje.

V velikih delavnicah pokriva sedaj na debelo prah razne stroje in tudi priprave za ročno delo. Manjšim mizarškim obrtnikom je še hujše. Lastnik delavnice, ki obstoja že 50 let, plačuje n. pr. na mesec po 600 najemnine, ne zasluži pa niti 400 Din. Živi od posojil in čaka na konec svoje stare obrti. V velikih delavnicah že davno ni več pomočnikov, mojster si pomaga z nepol izučeni vajenci, v malih delavnicah pa tudi vajencev ni več, ker ni kruha niti za mojstra. Mali mojstri so prepričani, da so krizi v prvi vrsti krivi stroji. To je do gotove meje tudi res, pristaviti pa je treba, da je bilo krivo preveliko zaupanje v toliko hvaljeno prosperiteto. Iz vasi nimajo beograjski mojstri že dolgo nobenega zaslužka, kajti še ono delo, ki se tam izvršuje, opravljajo nekvalificirani ljudje. Pravi mojstri v Beogradu so popolnoma odvisni od onih, ki si v sedanjih težkih časih še gradijo in urejujejo lastne domove.

Prezposelnost mizarških delavcev je fantastična. Šestdeset odstotkov mizarških delavcev sploh ne more dobiti dela. Od onih 40 odstotkov, ki sploh še žive od svoje obrti, pa jih komaj 30 od 100 dela relativno redno. Zaslužki so znižani pod vsako mero. Ko se je v dobi konjunktura plačevalo na dan do 120 Din, najmanj po 60 Din, je delavec sedaj že zadovoljen z zaslužkom od 15 do 30 Din. Tako slabo plačani delavci spijo sveda kar v delavnicah in v že davno izpraznjenih skladiščih, med njimi pa razsaja tuberkuloza.

Lep življenjski jubilej

Nič nas tako ne veseli kakor če moramo čestitati kateremu koli našemu rojaku, ki se je takorekoč iz nič s svojo pridnostjo in vztrajnostjo povzpela med naše vidne in zaslužne može. Skoraj vsi naši najslavnejši možje so selfmademani in tako si je tudi naš narodič brez tuje pomoči in vztrajnosti sovražniki v silno kratkem času zgodovine priborili s svojo mlado kulturo tak ugled, da ga Evropa smatra za pomemben faktor. Prav ta nagel in velik napredek našega naroda pa dokazuje njegovo silo in moč in ta naša svežost je najboljša garancija za lepšo bodočnost.

Josipa Mačka so napravili slavnega njegovi politični nasprotniki, ko so ga zafrkljivo imenovali »den wellberühmten tam za vodo«. S tem, da so ustvarili iz njega tip, so nehote priznali, kako velik pomen imajo v naši politični zgodovini baš mali, skromni, a vestni delavci. Za našega jubilarja je gotovo nad vse časten ta vzdevek, saj je v resnici vedno pomagal naprednim slovenskim vrstam k zmagi, čeprav se nikdar ni silil v ospredje, pač je pa vedno storil svojo dolžnost brez fraz in bahavosti in je zagrabil z vsemi svojimi močmi, kjer sta bila potrebna njegova trdna roka in požrtvovalnost. K sreči smo takih mož imeli več!

Josip Maček je bil rojen na današnji dan 1. 1864 na Polici pri Velesovem na Gorenjskem. Razumni oče je dečka dal v šolo v Cerkljke, kjer je tedaj v mladini budil narodno zavest učitelj in skladatelj Vavken, nato se je pa fant šolal še v Kranju. Za tedanje čase je bil kmečki fant torej nenavadno izobražen, a vendar ga je oče namenil za dom. Jožeta pa ni dolgo držalo doma in že 1. 1882 ga najdemo v sloveči ljubljanski trgovini pri Lukmanu, kjer je sedaj glavna pošta. Naglo je napredoval in na Novega leta dan 1890 je že otvoril lasten obrat na Mestnem trgu, kjer je zdaj Ljubljanski oblačilni bazar. Tako pridni, podjeten in varčen je bil mladi obrtnik, da je že čez 13 let lahko kupil hišo »tam za vodo«, kjer še sedaj vodi svojo, vsem ljubljani in deželni znano gostilno, kamor zahajajo gostje iz prav vseh krogov ljubljanskega prebivalstva.

Jubilant se pa ni zanimal samo za obrt, temveč je s svojimi prijatelji, pokojnim veletrgovcem Ivanom Bonačem, pokojnim Jako Zalaznikom in drugimi marljivimi tovariši ustanovili kolesarsko društvo »Ilirija«, ki mu je bil ves čas blagajnik. Njegovo ime najdemo tudi na častnem mestu med ustanovitelji pevskih društev »Slavec« in »Ljubljana«, kjer je tudi upravljal blagajno. Seveda je bil pa mož tudi pri gasilcih, ki so tedaj imeli najhujše borbe za slovensko poveljevanje. Na slovenski strani je bil s starim Rebekom in z našim »atom Živili« in bil s tema vred zaradi zahteve slovenskega poveljevanja tudi izključen iz društva. Tedanji župan Ivan Hribar je pa slovenske gasilce podpiral in jim pomagal do končne zmage. Ko je 1. 1899 šlo za samoslovske ulične napise v Ljubljani, so vročekrvnega Mačka hoteli aretirati, vendar se pa ni pustil. Tudi to neprijetno zadevo je narodni župan Hribar končno izgledil. Takih zanimivih drobtin iz njegovega življenja bi lahko navedli polno, a vse pričajo, kako odločen slovenski naprednjak je bil naš jubilar.

tudi v najnevarnejših časih. Občinski svet mu je zasluge za slovensko Ljubljano že 1. 1899 priznal s tem, da ga je izvolil za meščana, pozneje pa tudi v meščanski odbor, ki upravlja meščansko imovino. Na tem častnem mestu med ljubljanskimi patriciji je sedel nekdanji kmečki fant do zadnjega, a tudi težko službo ubožnega očeta je opravljal vso vojno in tja do 1. 1927. Njegova gostilna je bila vedno trdnjava napredne misli, kjer je bilo sproženih in rešenih prav mnogo važnih vprašanj.

Gorenjec je Maček ostal do zadnjega, da ne more obstati med mestnim zidovjem in porabi vsako priliko, da se navzame lepote naših travnikov, gozdov in voda. Bil je strasten kolesar, še strastnejši je pa lovec in ribič, pri tem pa seveda vedno dobre volje in največji šaljivec. Vjel je neznanstvo velikega sulca z dvema repoma, že prej je pa ustrelil tudi divjo raco, ki je imela perje z veteranskega klobuka. Čeprav so ga preganjale hude bolezni, je še danes tako mlad in krepak, da se podpeške perice ozirajo za njim in mu mežikajo. Nič ne rečemo, da bi jih tudi on ne pogledal! In ko se vrne iz Podpeči, potegne svojo tobakiro in zasuje štikano gostilničarsko kapico v stran, da dovtipi skačejo izpod nje kakor iskre. Ampak vse je resnično in »spošteno«!

Splošno spoštovanemu meščanu še mnogo veselih dni in uspehov tam Podpečo!

SLAVIJA

jugoslovska zavarovalna banka
v Ljubljani

sprejema
zavarovanja proti ognju,
nezgodam, vltomu, zavarovanju
za izplačilo denarja ob doživljenjski
gotove starosti in ob smrti,
in zavarovanje za pogrebne stroške.

Posluje po vsej Jugoslaviji — ima
svoje hiše v Ljubljani, Sarajevu, Osi-
jeku in Novem Sadu.

Generalno ravnateljstvo
v Ljubljani, Gosposka ulica 12.

Telefon 2176 in 2276.

Les v stavbarstvu in cementni kartel

Kakor menda po vsem svetu, so tudi pri nas državni dohodki padli pod dopustni nivo. Ker pa država mora imeti toliko dohodkov, da more svoj aparat vzdrževati, ji ne preostaja drugega — vsaj dotlej, da se bo gospodarstvo pričelo zdraviti s pravimi zdravili — kakor da si z novimi davčninami zajamči potrebne dohodke.

V zadnjem času je bila uzakonjena vrsta novih, deloma direktnih in deloma indirektnih davčin. Predvsem naj omenimo državno trošarino na cement. Vsak obrtnik, industrijec, trgovec, kakor tudi vsi ostali sloji, ki bi bili po tej uvedbi trošarine na cement direktno ali indirektno prizadeti, bi le pozdravili ta ukrep vlade, če bi se bilo istočasno že tudi dokončno odredilo, da to davščino plača v celoti producent, t. j. cementni kartel.

Znano je, da je cementni kartel večinoma v rokah tujega in celo nam neprijaznega kapitala. Običajno zna svoj ogromni zaslužek, ne da bi ga budno čuječe oko vesinega davčnega uradnika moglo v celoti videti, prav spretno spraviti v varno zavetje. Brez dvoma bi cementni kartel, četudi bi na novo vpepljeno trošarino plačal sam, še vedno zaslužil mnogo več kakor pa je po zakonu dovoljeno.

Ali bo to davščino plačeval cementni kartel ali konzument, se danes še ne more reči. Samo ob sebi je umevno, da bi država ne dosegla povoljnega uspeha, ako bi to davščino prevajala na konzumenta, katerega kupna moč bodisi tega ali onega sloja je že davno in daleč padla pod eksistenčni minimum. Tudi bi bilo nasprotno smislu deflacije, ki se točasno izvaja, dopuščati, da se cene produktom dvigajo.

Če pa bi se ta davščina končno le prevajala na konzumenta, pa četudi ne v celoti, bi se bilo treba v izogib podražanja gradb, osobito stanovanjskih in industrijskih, v večji meri treba pričeti posluževati že davno preizkušene gradbenega materiala, t. j. lesa.

Les kot gradbeni material je preživel že tisočletja in se je izkazal kot jako prikladen, zdrav in tudi odporen v vseh vrstah zgradb. Ker je naša zemlja tako bogata, in sicer na kvalitativno visoki stopnji stoječem lesu in ker je v tem času eksport lesa minimalen, naj bi merodajni činitelji pričeli misliti, da se v kolikor mogoče večji meri prične zopet uporabljati les kot gradbeni material.

Ako bi se v večji meri pričelo uporabljati les kot gradbeni material, bi bilo s tem v veliki meri pomagano tesarski obrti in lesni industriji, katere je že popolnoma propadla, zaposlilo bi se precejšnje število gozdnih delavcev in naš kmet bi stržil za prodani les vsaj za najnujnejša plačila. Z večjo uporabo lesa v stavbarstvu bi se isto mnogo pocenilo, kar bi povzročilo oživiljenje stavbarstva in s tem omiljenje brezposelnosti. Narodnemu gospodarstvu pa bi bilo to zopet v veliko korist, ker bi denar, izdan za les, ostal ves doma in prišel v roke malega človeka, ki bi ga za svoja nujna plačila prav hitro izdal, kar bi zopet pospešilo hitrejši obtok denarja in kolikor toliko omililo pomanjkanje istega. Denar, izdan za cement, koristi splošnosti bore malo, ker le neznatni del istega preide v roke malega človeka, večji del pa ostane v rokah tujega ve-

lekapitala in je tako rekoč odtegnjen kroženju, kolikor pa ga ostane tu, pa kroži mnogo počasneje.

Država bo imela svoje direktno predvidene dohodke od trošarine na cement zajamčeno le, če odloči, da plača isto producent ali pa se ji indirektno nadoknadijo, če se prične v večji meri uporabljati les kot gradbeni material. To indirektno nadomestilo za predvideno trošarino bi izviralo od večjega prometa v stavbarstvu, oživiljenja tesarskega obrta in lesne industrije, od zaslužka gozdnih delavcev in kmet bi lažje izpolnjeval svoje obveze. Kupna moč malega človeka bi se pričela polagoma dvigati.

Za doseg večje uporabe lesa v stavbarstvu pa je nujno potrebno, da se projektant resno prične baviti z mislijo, da da iz utemeljenih razlogov in narodno gospodarske potrebe lesu zopet isto mesto, ki mu tudi danes kljub raznim neutemeljenim pomislekom še vedno pripada. Tudi učna snov arhitektonškega in gradbenega oddelka na tehniški fakulteti ter tehniški srednji šoli bi se morala preusmeriti tako, da bi absolventi istih, ko stopijo v praktično življenje in v katerih rokah bo bodoče projektiranje zgradb, bili zadostno seznanjeni z lesom kot gradbenim materialom, z uporabo in lastnostmi istega in da bi se jim za časa študija skušalo do lesa kot praprodukta domače grude in izdelka domačih rok ustvariti tisto ljubezen, ki jo imajo danes po večini do betona in do železobetona.

Državna oblast pa naj bi za doseg večje uporabe lesa v stavbarstvu pred dvema letoma izdala gradbeni zakon, ki je za gradbe v lesu preozkogrudni, nekolkiko omilila vsaj za podeželske kraje in predmestja. K.

Delo le upravičenim mojstrom

Zbornica za TOI se je obrnila na ministrstvo za trgovino in industrijo s predstavko zaradi oddaje gradbenih in drugih rokodelskih del s strani samouprav in države nevelificiranim osebam. Dobil je na svojo predstavko sedaj rešitev z dne 21. februarja 1934 III. 5543, v kateri pravi ministrstvo sledeče:

»V odgovoru na vašo predstavko št. 1485 od 1. II. 1934 ministrstvu za trgovino in industrijo čast je obvestiti vas, da je ukrenilo potrebne korake v pogledu zaposlitve legalnih obrtnikov in delavcev potom direktne pogodbe od strani državnih podjetij pri ministrstvu vojske in mornarice in prometnem ministrstvu.

Od ministrstva vojske in mornarice — inženjersko tehničnega oddeljenja v Beogradu je dospel akt I. G. br. 1740 od 15. t. m., v katerem omenjeno ministrstvo obvešča, da je v tem pogledu izdalo potrebne naloge komandantom in astanovam.

Prometno ministrstvo je s svojim aktom št. 2615 od 5. t. m. zahtevalo, da se mu dostavi konkretni slučaj, da bi moglo ustretni potrebne korake proti favoriziranju nevelificiranih delavcev.

Mojstri,

ki iščete vajuce katerekoli stroke, se obrnite na Obrtniški vajenski dom v Ljubljani, Lipičeva ulica št. 2.

Odondod

u — Tat navadno kriči: držite tatu in se obenem spretno umika, da ga ne bi zadela roka pravice. In tisti, ki niso nikdar trpeli in sploh ne vedo, kaj je prav za prav trpljenje, postajajo v zadnjem času ubogi preganjani mučeniki, ki naj se smilijo celemu svetu. Taki so nekako naši prijatelji odondod, ki so v zadnji številki svojega glasila zagnali krič in vik, kako da so nedolžni in da so drugi začeli ponovne polemike med pristaši skupnih in ločenih zbornic, a oni nikakor ne, nego so bili jako kulantni in sploh sila obzirni.

S prijatelji odondod je pomenek težak. Ako jim dokazuješ, da je apno belo, ti bodo hiteli zagotavljati z vso vneemo, da je apno črne barve in da drugačne ni bilo nikdar in nikakor ne. In ako govorimo splošno o prilikah in neprilikah odondod, dvigne zdaj ta in zdaj oni prst, da očitki lete na njega in nikogar drugega in da je sumničenje v zvezi z njim jako krivično in ni prav, da mu kdorkoli kaj prizadene. Razlika med osebnostmi in splošnostmi dokazuje, jeta že naš list in tovariš »Obrtnik«.

Pri nas je namreč vsaka osebnost izključena in se nikdar nihče osebno v našem listu ne oglašajo. Beležimo pač kot kronisti potek dogodkov po svoji dolžnosti, dočim prijatelji odondod kažejo s prstom zdaj na tega in zdaj na onega iz naših vrst. Toda nismo pri nas take vrste, nego prav radi odpuščamo vsakemu, ki se je skregal z zdravro logiko in prelepo doslednostjo. Ker je ves nespozrazum ravno v zdravi logiki, moramo danes dragim odondodovim prijateljem spregovoriti par logičnih besed. Po vrsti bomo šli, kakor je spretno urejena zadržnja številka »Obrtnika«, ki ni na nobeni strani pozabil spomniti se nas in nam napraviti malo reklame, za katero smo mu od srca hvaležni.

Prvi stavek »Obrtnika«: »Odperto in nerešeno je obrtniško vprašanje«, je menda uvodna nelogika v celo nelogično številko. Obrtniško vprašanje za dravsko banovino je rešeno po vseh zdravih državinih in človeških zakonih. Rešili so ga obrtniki sami in jih nihče v njihovem mnenju in glasovanju ni oviral. Ako »Obrtnik« danes trdi nasprotno, je docela jasno, da se je sprl z zdravro logiko in da ne priznava najvišjih odredb, ki so jasno določile obliko najvišjega gospodarskega parlamenta naše banovine. Negirati dejstvo ni le nelogično, nego je

celo smešno, dragi prijatelji! Ali morete morida zanikati rezultate zadnjih občinskih volitev, ki bistveno niso prav nič drugega, od teh za skupno TOI zbornico? In morete li podreti dom, ki so si ga zgradili obrtniki sami s svojo svobodno voljo in neovirani od kogarkoli?

In končno, če bi že vse to, kar smo pravkar omenili, bilo vsaj malo v sorodu z zdravro človeško logiko, ne moremo niti pri najboljši volji najti vsaj najmanjšo doslednost med prvim člankom in »Najnovejšim z Iga«. Poznamo sila številne podružnice gospodov odondod, ki imajo v nekaterih svojih pastorkah ravno zadostno število za gg. predsednika, tajnika in blagajnika, dočim jih za odbor že primanjkuje. Poznamo vse podružnice, ki že životarijo po naših krajih in tudi tiste, ki jih gospodje še skrbno nosijo v svojih srech. Kakopak nam je znana tudi podružnica na Igu, ker smo o dogodkih pač boljše obveščeni od gospodov odondod, ki se jim je po dolgih mesecih šele posrečilo zvedeti, da imamo v Ljubljani tudi neki Vajenski dom.

Gospodom odondod ni všeč, ako pove mo svoje mnenje in pojasnimo našemu obrtniku prednosti in sistem dela naše skupne zbornice. Naziva nas z razdiralci, frazerji in še celim občestvom

takih izbranih besed, ki so pač poceni, kakor še kaj drugega — — — kaj ne, tovariši? In kaj ste potem vi, ki želite razdirati z vašim delom naše gospodarske ustanove, katerih oblika je določila od vas nadmočno obrtništvu? Prijatelji ste obrtnikov? In dosledno znate misliti! Zahtevate v svojem uvodnem članku, da vas v vašem delu za ločeno zbornico nihče ne moti. Zakaj potem s pamfleti motite vi drugega v delu, ki vam osebno sicer ni všeč, a je v korist obrtniške splošnosti? Poznate li logiko in morete li sploh biti svojim izvajanjem dosledni? Vsaj vi, ki se vedno trkate na prsi, da ste taki in taki, privoščite tudi drugemu obrtniku, da pove svoje mnenje in se ne norčujte iz njega v vašem glasilu, ako nočete, da se palica obrne na vašo lastno pamet. Za vas je delo skupne zbornice predpustni žegen. A kaj ste potem vi? Ne otroci predpusta, nego pustni otroci, ker pust ne pozna logike in doslednosti, kakor je niti vi nočete poznati.

Trmi in miti najmanj dostojnim besedam Albina Kunstlerja sploh več ne odgovarjamo, ker potvarja dejstva in ni zmožen koristne polemike. Na predavanju ljubljanskega župana je bilo razpravljano o občinskem gospodarstvu in ne o gospodarstvu Vajenskega doma.

Iz naših krajev

— Spremembe v zakonu o neposrednih davkih, taksah in trošarini je nedavno senat usvojil.

— **Avala demantira.** Naša novinarska agencija Avala poroča: vse vesti o odstopu bivšega ministrskega predsednika dr. Srškića v zvezi s finančnimi zakoni, ki jim je dr. Srškić sicer res nasprotoval, so popolnoma neutemeljene.

— **Samomer** je izvršila soproga narodnega poslanca Milorada Kostića. Vzrok ni znan.

— **Stol sedmorice v Zagrebu** je potrdil razsodbo, s katero je bil znani norilec Andrej Mali obsojen na smrt, njegova ljubica pa na 12 let ječe. Vse spise so sedaj oddali pravosodnemu ministrstvu, ki bo odločilo o Maljevi usodi.

— **Protiv aferam in korupcijam** je priredila demonstracijo sarajevska omladina. Do neredov ni prišlo in so se omladinici mirno razšli.

— **240 milijonov dinarjev** porabijo letno v Jugoslaviji žene za šminke. Od te vsote odpade 30 milijonov na puder.

— **3 milijarde 800 milijonov** tujega kapitala je investirano v Jugoslaviji, kakor poroča Ekonomische Rundschau.

— **V enem dnevu šestnajst parov** je stopilo pred oltar v malem srbskem Orašju. Zanimiva je pripomba srbskih časopisov, da kljub svatom ni prišlo do tepeža, kar pomeni, da so ga sicer ob takih prilikah navajeni.

— **Avstrijsko-jugoslovenska meja** je bila za časa neredov v Avstriji zaprta in je bil potniški promet zelo otežkočen.

— **Najmlajši župan** v naši državi je Svetozar Milovanović, ki so ga občani grdeličke občine v vrdarski banovini izvolili v njegovem 26. letu za svojega župana.

— **Deputacija akademikov iz Ljubljane** je obiskala Beograd in intervenirala zaradi zgradbe univerzitetne knjižnice v Ljubljani.

— **Vsaka četrta oseba** umre v Zagrebu od jetike. 70 odstotkov ljudskošolskih otrok do 10 leta je jetičnih.

— **160 samomorov** je bilo lani izvršenih v Beogradu, a umrlo jih je le 66.

— **Italijansko grofice** Viktorije del Maestro, ki je živela v Banji Lukci, so zaradi defetistične akcije izgnali iz naše države.

— **Intendanti gledališč** iz Beograda, Ljubljane in Zagreba so sklenili, da bodo poživali čim tesneje medsebojno sodelovanje.

— **Za pokojnega belgijskega kralja Alberta**, ki se je na izletu smrtno ponesrečil, so tudi v vseh krajih Jugoslavije brali svečane maše zadušnice.

— **2000 steklenic tihotapljenega saharina** so finančni organi zaplenili v Splitu. Vtihotapljen je bil iz Šolte.

— **10 milijonov dolarjev** bo baje podedoval po svojem v Ameriki umrlem sorodniku kmet Blaž Jurišić iz Stare Gradiške.

— **Ljubljanska policija** je zasledila ponarejevalce naših 50 dinarskih kovančev in odkrila tudi njihovo kovačnico.

— **300.000 dinarjev** je poveril šef davčne uprave v Kuršumliji Miličević, ki so ga seveda takoj zaprli.

— **18 prašičkov** je skotila neka svinja jorkširske pasme v Velikem Gradišču.

— **Veliko število beguncev** prihaja vsak dan iz Avstrije v Jugoslavijo. V Mariboru so ustanovili odbor za njihovo prehrano in nastanitev.

Vajenski dom ni last občine, nego mu je občina le naklonila podporo, ker jo je zaslužil in ker je to v korist našega obrtniškega naraščanja. In g. župan ni niti skrbnik Vajenskega doma, niti njegov policaj, da bi moral nadzirati delo. Zakaj potem naslavlja taka vprašanja na našega g. župana, ko vemo vsi, kdo tam gospodari in kdo more dati najboljše pojasnila. Take zahrbtnje trike odklanjamo, ker odgovarjamo le možem, a ne godrnjačem, ki ne vedo, kaj kam spada. Nihče ni postavil vprašanja, zakaj da je občina dala Vajenskem domu podporo, da bi edino tako vprašanje bilo umešno naslovljeno na g. župana, dočim vprašanje o internem gospodarstvu Vajenskega doma ne spada na njegov naslov, nego na drugega, ki pa se ga interpelanti zaradi pomankanja logike in zaradi v naprej pripravljene tendencioznosti niso spomnili. Na napačno naslovljena vprašanja g. župan sploh ni dolžan pojasniti, nego kvečjemu more pomilovati interpelante, ki ne poznajo dolžnosti mestne občine. Nismo hoteli doslej razpravljati o umešnosti tega vprašanja, ker nismo hoteli omalovaževati tovariša obrtnika, da si gospodje odmondod to prav radi store, kakor smo malo prej dokazali. Pojasnjujemo zaradi tega umešnost tega

Občni zbor Obrtniške Samopomoči v Ljubljani

V medeljo, dne 25. februarja 1934 ob 9. uri dopoldne se je vršil v posvetovalnici Zbornice za TOI v Ljubljani XII. občni zbor »Obrtniške Samopomoči«, katerega udeležba je bila precej povoljna. Občni zbor je pozdravil kot prvi predsednik g. Hribar, ki je smatral za posebno dolžnost, da je naslovil svoj pozdrav sekretarju g. Šinku, kakor tudi g. Franchettiju kot ustanoviteljema »Obrtniške Samopomoči«. Omenil je, da se ne sme prezreti vseh dobrih nasvetov, kakor tudi podpore od strani gosp. sekretarja Šinka, kakor tudi naklonjenosti g. Pristou-a, ki jo je izkazal ustanovi za časa njegove funkcije kot likvidator. Ravno tako se je zahvalil celokupnemu odboru za njih požrtvovalno delo. Izrazil je tudi svoje zadovoljstvo, da se je članstvo »Obrtniške Samopomoči« kljub vsem težkočam znatno dvignilo, kar je znamenje, da uživa ustanova zaupanje pri obrtnikih. Omenil je dalje, da se je z oziranjem na težki gospodarski položaj znižala vpisnina za obrtnike, ki žele na novo pristopiti. Velika sprememba je odlok kr. banske uprave, s katerim se postavljajo vsem registriranim pomožnim blagajnam v svrhu nadzorstva vladni komisar.

Po preglednem blagajniškem poročilu, ki ga je podal g. Slovnik kot blagajnik ustanove, je bilo stanje koncem leta 1933 sledeče: V preteklem letu je imelo društvo 134.898.66 Din dohodkov. Članarina, pristopnine in mesečni prispevki so znašali 59.713 Din, drugi dohodki 4678.18 Din, za posmrtnino je izplačalo društvo 47.839 Din. Premožnje

koncem leta 1933 znaša 60.438.56 Din in je pupilarno varno naloženo pri Poštni hranilnici in pri drugih zavodih.

Iz tajniškega poročila, ki je bilo podano v zelo obširnem obsegu, je posneti, da je »Obrtniška Samopomoč« vneta in idealno delovala. Med letom je umrlo 17 članov, ki se jih z globokim čutom spominjamo. Izstopilo oziroma črtanih je bilo 16 članov, na novo pristopilo je 146 članov. Občni zbor pa je pokazal živo sliko, da se obrtniki zavedajo velikega pomena te ustanove in da odbor z vsemi prizadevanji dela vztrajno na tem, da tej ustanovi pripomore do čim krepkejšega razmaha in ugleda med obrtniki, kakor tudi v javnosti.

Občni zbor je na predlog predsednika pooblastil odbor, da prične s pripravami glede starostnega zavarovanja obrtnikov, kar bo skušala izvesti »Obrtniška Samopomoč«, kot prostovoljno zavarovanje, in bo ta ideja gotovo vzbudila pozornost med obrtništvom, ki je danes prepuščeno samo sebi. Kakor je odbor videl to svojo potrebo in plemenito dolžnost, tako je naloga vseh zavednih obrtnikov, da se prav tako zavedajo in cenijo humanitarni značaj ustanove, da pristopajo k njej, jo podpirajo in priporočajo.

V odbor so bili tudi izvoljeni kot namestniki odbornikov gg. Ferikula Franc, Starič Franc in ga. Rozman Pavlina.

Občni zbor je bil zaključen ob 11.15, nakar se je g. načelnik zahvalil vsem navzočim za udeležbo s pozivom, da delajo po svoji moči za korist ustanove.

Tu so odgovori

Več ljubljanskih vrtnarjev me v »Obrtniku« z dne 15. februarja dokaj samozavestno vprašuje, kje so odgovori. Čudno se mi zdi to vprašanje, ker sem gospodom, ali točneje povedano, gospodu — o množini namreč z blagohotnim dovoljenjem v tem primeru dvomim — na enako vprašanje že odgovoril in je bil obenem z drugim poizvedovanjem po odgovorih objavljen tudi moj odgovor. In pa nekam čuden vrstni red imajo v uredništvu »Obrtnika«, da približujejo odgovor vrtnarjev pred mojim odgovorom. Če bi pisali romane, bi tudi napisali začetek pred koncem. Toliko v formalnem pogledu.

Zdaj pa k poizvedovanju po odgovorih. Kjer ni odkrite besede, jasnega, logičnega mišljenja, mora priskočiti na pomoč zavijanje. Na javnem zborovanju in v priči župana g. dr. Puca sem trdil, da v Ljubljani ni vrtnarjev, ki bi bili pripravljene proti primerni odškodnini vzdrževati zasebne vrtove, kakor je to navada po drugih mestih. Vsi lastniki zasebnih vrtov bodo to potrdili, on pa vidi v tem zapostavljanje vrtnarskega stanu. Klobuk dol pred tako logiko! Temelja avtodiktata žal nimam in ga zaenkrat tudi ne poznam. Morda bi mi postreglo z njim več ljubljanskih vrtnarjev, ki imajo v osebi ali boljše rečeno v stvari avtodiktata tako imenitnega zagovornika. In pa z modernim urbanizmom bi jih morda ta prekloniti avtodiktat mimogrede lahko seznanil, da bi potem vedeli, zakaj ne pošlje naš župan vseh občinskih odbornikov v inozemstvo

študirat moderni urbanizem. Mi smo namreč vsi meščansko oblikani in zato modernega urbanizma ne rabimo. Kar se tiče osebno mene, se moram prepričati nad skromnostjo in priznati, da sem tudi vrtnarsko olikan, ker sem pojedel ob pomankanju boljše hrane že vse vrtnarske knjige, šopke in vence sem pa pritrnil za slabše čase. Škoda, večna škoda, da sem v naglici pojedel tudi tisto knjigo iz zasebne strokovne knjižnice po odgovorih poizvedujočih ljubljanskih vrtnarjev, ki govori o urbanizmu. Posledica moje zaviranja vredne prebave so zdaj zmešnjave z urbanizmom in zamenjava pojmov.

In še nekaj ugotovitev. Na tistem sestanku sem hotel samo avtentično pojasniti, zakaj se meščani obračajo na mestno vrtnarstvo, in pa zbuditi med vrtnarskimi obrtniki zanimanje za vzdrževanje domačih vrtov, kar bi pomenilo nov zaslužek, dobrodošel zlasti zdaj, ko tudi vrtnarji čutijo posledice krize. Graditelj mora imeti že po svojem poldeku in izobrazbi več zmisla za urejevanje vrtov že tudi kot projektant, izvršitelj ali kot nadzornik vsega doma. Vrt je del stanovanja, in graditelj ima prvenstveno pravico, urediti ga. Vrtnar kot obrtnik je pa poklican, da vrt po načrtu zasadi, vzdržuje in goji na njem rastline. Vrtnar ne more samostojno projektirati vrtov, ker nima zato predpisane izobrazbe. Če pa dela to, ga lahko imenujemo samouka, ker nima nobene teoretične podlage za to. Kakor mora imeti projektant, arhitekt ali graditelj dovolj pojma o vseh obrtniških delih na gradnji stanovanjske hiše, tako mora imeti več pojma in zmisla pri ureditvi vrta, kot ga ima vrtnar obrtnik.

Na sedaj mi javno odpovedamo zaupanje itak nikoli nisem reflektiral, ker sem lahko brez njega živel in storil za obrtnika več, kakor gospod, ki mi svoje zaupanje odpoveduje. V zbornici TOI zastopam interese vseh naših obrtnikov, ki so se lahko že opetovano prepričali, da gre moje delo samo za zboljšanje njihovega položaja. Hvaležen bom tistemu, ki mi dokaže le na enem primeru, da sem obrtniški stvari škodoval. Čudno, da se med sošolci ravnatelj g. Lapa še ni našel mišče, ki bi javno predaval o svoji stroki, kakor je že opetovano g. Lap. Moj namen ni bil, učiti vrtnarje obrtnike, saj nisem v to poklican, ker sem prepričan, da so kos svojih stroki. Odrekam jim pa pravico do projektiranja in do nove ureditve vrtov, razen saditve in gojitve rastlin. Boj ljubljanskih vrtnarjev z ing. Jegličem mi ni znan, saj gospoda inženjerja niti ne poznam. Vendar pa lahko iz njegovih dosežanj del sklepam, da ima precej zmisla za vrtnarsko stroko. Končno naj še omenim, da sedanji zakon vrtnarjev sploh ne pozna, temveč samo izdelovalce umetnih cvetlic in vence iz svežih cvetlic. Bricelj Ivan.

Iz tujine

— Pri občinskih volitvah v Grčiji so dobile večino vladne stranke, kar pomeni mir v državi.

— **Ostavko** je dala češkoslovaška vlada zaradi rekonstrukcije, ker so nacijsko-naltni demokrati prestopili v opozicijo.

— **Zakon s tujci** je prepovedan v Albaniji. Prepoved velja za moške in ženske.

— **Maskirane ples** so prepovedale vojaške oblasti v Rumuniji iz strahu pred slučajnimi atentati.

— **1000 židovskim družinam** je dovolila abesinska vlada nastanitev v svoji državi. V obzir prihajajo iz Nemčije izgnani židje.

— **Število porodov** v Nemčiji se je zelo znižalo. 1912. leta jih je bilo še 504 tisoč, lani pa le 292.000.

— **Mednarodno vojaštvo** je predlagal »Temps« za ureditev sedanjega kočljivega položaja v Avstriji.

— **Na smrt obsojenih** je bilo v Varni zaradi komunistične propagande 5 morarjev.

— **2500 vagonov pšenice** je bilo iz Madžarske vtihotapljeno v Avstrijo, 180 tihotapev je že zaprtih.

— **Veliko razburjenje** vlada v Bolgariji, kjer so osnovali fašistično stranko pod vodstvom Canikova, bivšega predsednika vlade.

— **Rimski časopisi** verujejo v popolno Dollfussovo zmago nad socijalnimi demokrati, nakar naj bi pofašistili celo Avstrijo.

— **6000 ljudskih žrtev** je bilo pri zadnji potresni katastrofi v Indiji. Med prebivalstvom je zavladalo veliko razburjenje.

— **900 milijonov deficita** se je pojavilo v zadnjem japonskemu budžetu. Povzročili so ga izredni izdatki za vojaške operacije v Mandžuriji.

— **Bombe so pokale** v Bolgariji nedavno zaradi smrtne obsodbe nekaterih komunistov.

— **Oblasti so obesile** poveljnika gasilske straže v Floridsdorfu v Avstriji inž. Georga Weissela.

— **Za časa avstrijskih nemirov** je Italija »za vsak slučaj« koncentrirala čete na avstrijski meji.

— **Socijalni demokrati** v Avstriji za časa upora niso dobivali orožja iz Češkoslovaške, kakor demantira češka telegrafska agencija.

— **S silo bodo osvojili** Japonci vzhodno kitajsko železnico, ker se ne morejo pomiriti z Rusijo.

— **Ogromne količine orožja** so pri zadnjem uporu zaplenili na Dunaju.

— **Dollfussa napadajo** češkoslovaški časopisi, češ, da je on izzval prelivanje krvi v Avstriji.

— **Diplomatske odnošaje** z Rusijo bo obnovila Bolgarija, kar vsa bolgarska javnost pozdravlja z navdušenjem. Ministrski predsednik Mušanov je izjavil, da je za bolgarsko poslaništvo v Moskvi že dovoljen večji kredit.

— **Podpis balkanskega pakta** je navdušil francoske časopise, ki poudarjajo pomen tega pakta za evropski mir.

— **S socijalnimi demokrati** so simpatizirali vodilni angleški politični krogi za časa zadnjih izgredov mnogo bolj kakor s heimwehrovci.

— **353.000 brezposelnih** imajo po zadnjih podatkih v Franciji.

— **Strožje kazni** za tiste, ki skušajo podkupiti, kakor za tiste, ki se dajo podkupiti, je določila Češkoslovaška s svojim novim zakonskim predlogom.

— **Afera Staviskega** je zahtevala še nove smrtne žrtve. Neznanci so ubili preiskovalnega sodnika Princea, ki je imel vse podatke o sleparjevih pomočnikih. Vlada je za izsleditev morilca razpisala nagrado 100.000 frankov.

— **Na večala obsojenih** je bilo 10 članov Schutzburunda v Avstriji, mnogi pa so bili obsojeni na dosmrtno ječo.

— **Rumunska vlada** je izdala nov zakon, po katerem dohodki, manjši od 2 tisoč levov, sploh ne morejo biti obdavčeni.

— **V zvezi z restavracijo Habsburžanov** je knez Starhemberg odpotoval z Dunaja v Belgijo, da obišče Otona Habsburškega.

— **Nešteto intelektualcev socijalnih demokratov** so zaprli v Avstriji, kjer se o urejenih razmerah sploh še ne more govoriti. Avstrijsko vojaštvo hočejo povečati od 30 na 60 tisoč mož pod orožjem. Obsedno stanje so ukinali, a kljub temu še mnogo sto obtožencev čakajo na obsodbo prekega sodišča.

— **Z internacionalo** so pogosto končavale svoj program nizozemske radio stanice, ki jim je sedaj to prepovedano.

Sprejem vajencev v Vajenski dom v Ljubljani

Sprejememo v dobro vzgojo z izdatno hrano in stanovanjem vajence vseh strok. Mesečna oskrbnina 350 Din.

Iz organizacij

Društvo slovenskih obrtnikov za radovljški sodni okraj v Radovljici bo imelo svoj redni letni občni zbor dne 18. marca 1934 ob pol 3. uri popoldne v gostilni pri Zanu v Radovljici z navadnim dnevnim redom. Vabljeni vsi.

Združenje mizarjev in strugarjev v Ptujju je imelo v nedeljo, dne 4. pr. m. svojo redno letno skupščino, katere se je udeležilo 36 članov in jo je vodil predsednik g. Murko Ljudevit. Po otvoritvi je pozdravil tajnika Okrožnega odbora in se spominjal pokojnega člana Kodermana Martina, mizarskega mojstra na Bregu. Iz poročil funkcionarjev Združenja posnemamo, kako veselo je združenje v preteklem letu poslovalo. V tem pogledu je bilo zlasti temeljito poročilo tajnika g. Ambroža Franca. Združenje šteje 76 mojstrov, pomočnikov 28, vajencev 34. Uprava je imela 7 sej, skupaj z nadzorstvom še tri seje in je bilo več članskih sestankov. Dopisov je bilo rešenih skupaj 233. Združenje je priredilo več tečajev in posebno skrb je posvečalo izobrazbi vajencev, ki so imeli ob nedeljah brezplačne tečaje. Mnogo posla je napravilo združenju pobijanje šušmarstva. Združenje je imelo v preteklem letu dohodkov skupaj s prebitkom iz leta 1932 v znesku Din 2598.95 Din 6041.23, izdatkov pa Din 3641.50. Prebitek za leto 1933 znaša Din 2599.73. V imenu nadzorstvenega odbora je poročal g. Sagadin Joško, da je bilo vse poslovanje Združenja v točnem redu in je bila na njegov predlog soglasno sprejeta razrešnica upravi in nadzorstvenemu odboru. Proračun za leto 1934 izkazuje v izdatkih Din 6100, dohodkov pa Din 5400 in se bo primanjkljaj kril iz prebitka preteklega leta. Članarina se bo pobirala tako kot doslej po 25 Din od člana. Proračun je bil odobren brez debate. V pomočniški izpraševalni odbor so bili izvoljeni člani uprave združenja. O predlogu glede nadaljevalne šole za podeželske vajence se je razvila obširna debata in je bil soglasno odobren predlog g. Podgorška Ivana in Matjaša Štefana, da se naj uvede obvezni pouk za vse vajence Združenja ob nedeljah od 8. do 12. ure v času od 1. maja do konca septembra. Tajnik Okrožnega odbora je kot prvi pri slučajnostih pozdravil skupščino v imenu Zbornice in Okrožnega odbora in ugotovil, da je pri pregledovanju Združenja našel vse poslovanje v najlepšem redu. Nadalje je poročal o naporih obrtniških organizacij in korporacij, zlasti Zbornice za zakon o pobijanju šušmarstva, o pavšaliranju davka za male obrtnike, o pravilnem postopanju z vajenci in pomočniki in opozoril na tozadevne zakonite predpise. G. Podgoršek je predlagal, da bi bilo v zakonu o pobijanju šušmarstva najbolj potrebno in uspešno določilo, da bi moral orožnik na patroli takoj preiskati slučaj šušmarstva, če se mu to ovadi. G. Matjašec je stavil umestne predloge glede omejitve števila vajencev. Pred zaključkom zborovanja je prišel na skupščino zbornični svetnik g. Milko Senčar, ki ga je predsednik prisrčno pozdravil. G. Senčar je predvsem opravičil svojo zamudo, nato pa v kratkih besedah poročal o prizadevanjih odbora za strokovno naobrazbo trgovsko-obrtnega naraščanja in povabil na predavanja, ki bodo ob sredah in sobotah ob 8. uri in na katerih bo predavano o predmetih, ki so potrebni za splošno naobrazbo. Gospod Ambrož Franc je predlagal, da si Združenje na-

bavi novo zastavo, ker je dosedanja že dosegla častitljivo starost 97 let in ne odgovarja več potrebam. Nadalje je bilo sklenjeno, da se pokrene nabiralna akcija za zbiranje prispevkov za novo zastavo. Ob tej priložnosti se je navajalo, da hrani Združenje poslovne knjige od leta 1822, v arhivu pa se nahaja še listina iz časa Marije Terezije, s katero se določa območje Združenja. Priporočalo se je, da odda Združenje svojo zastavo in listine ptujskemu muzeju v shrambo. Ker se k slučajnostim ni nihče več oglasil za besedo, je predsednik zaključil zborovanje s posebno zahvalo zborničnemu svetniku g. Senčarju in tajniku O. O. g. Novaku ter vsem članom za udeležbo.

Laško. Skupno združenje obrtnikov v Laškem je imelo v nedeljo svojo redno letno skupščino, katere sta se tudi udeležila podpredsednik ZTOI g. Josip Rebek in za O. O. g. Drago Žabkar. Uvodoma so se uredile potrebne formalnosti glede poslovanja združenja v preteklem letu, ki je s smrtjo zaslužnega obrtniškega delavca tovariša g. Blaža Zupanca močno trpelo. Skupščina si je za novega predsednika izvolila z veliko večino glasov tovariša g. Jakoba Cerovška, mlinarja in žagarja v Laškem, kot člana uprave g. Josipa Novška, brivskega mojstra, ki je pripadel po izločitvi k našemu združenju. Obširno in jako stvarno poročilo o delu in uspehih ZTOI smo čuli od podpredsednika g. Josipa Rebeka, ki je za svoj referat žel najtoplejše priznanje. Osobito so navzoči izrazili svojo zahvalo za pouk v davčnih zadevah. Tajnik O. O. v Celju g. Žabkar je pa podal informativna navodila k poslovanju v poslih združenja. Tudi to poročilo nam je odkrilo mnogo, zato smo hvaležni obema gospodoma, ki sta nas seznanila z najnovejšimi vprašanji. Podoželski obrtnik zelo težko sledi menjajočim se predpisom in so mu taka predavanja zelo potrebna. Iz tega zborovanja smo ponovno lahko razumeli, da naše obrtništvo ne sledi raznim demagogijam in praznim frazom, s katerimi nekateri gospodje iz vrst obrtništva prav radi delajo. Največja složnost in enodušnost, s katerima se lahko to združenje ponaša, sta pa dokaz velike stanovske zavednosti članstva.

Ustanovni občni zbor Gospodarske zadruge mizarjev v Celju se je vršil 27. februarja v zadrugi pisarni. Za načelnika zadruge je bil izvoljen g. F. Vehovar. Namen zadruge je vzdrževati stalno razstavo mizarskih izdelkov ter sprejemati za iste naročila. S svoje strani z veseljem pozdravljamo ta korak naših mizarjev, ker smo že dolgo pogrešali v našem mestu veliko izbiro okusnih in solidnih oprav. Prepričani smo, da bo zadruška lahko kljubovala težkim gospodarskim razmeram in ji želimo na tem mestu veliko lepih uspehov.

Opozorilo

Združenje sobo - črkoslikarjev, plestkarjev in ličarjev v Ljubljani naznaja, da se vrše redne pomočniške preizkušnje tekom meseca aprila. Nekolkovane prošnje je vložiti do konca meseca marca v tajništvo, Vegova ul. št. 8. Priložiti je potrdilo o trajanju učenja, odhodno izpričevalo obrtno-nadaljevalne šole ter potrdilo o plačani oprostnosti.

Obrtnikom, ki iščejo vajence. Občinski odbor društva Rdeči križ v Guštanjju išče za svoje varovance mesta, da bi se izučili sledečih obrti: rezbarstva in podobarstva, kamnoseštva, urarstva in zlatarstva, pletarstva, fine mehanike, ključavničarstva, kovaštva, natararstva, za modistinje, šivilje, pletilje itd. Varovanci so otroci zelo revnih staršev, brez vsakih sredstev, zato se jih da lahko le tja, kjer bi imeli vso oskrbo in s tem seveda primerno učno dobo. Isti odbor ima kot svojo varovanko tudi okoli 12 let staro popolno siroto, deklico, ki išče krščanske ljudi, ki bi jo vzeli za svojo, ji dali priliko, da se kaj nauči ali pa da nadaljuje šole. Vse informacije daje Rdeči križ, socialni odsek v Guštanjju.

Kandidati, ki so opravili mojstrski izpit

Ključavničarji: Briški Jožef, Ljubljana, Kosec Maksim, Mengeš, Kuk Ivan, Stožice, Marin Andrej, Suhadole — Komenda, Rupar Janez, Škofja Loka, Simon Franc, Vrhnika.

Rezbar: Pengov Božidar, Ljubljana.
Pozlatar: Pengov Božidar, Ljubljana.
Knjigovezi: Gulič Dragotin, Ljubljana, Kaspar Josip, Maribor, Muzlovič Franc, Ljubljana.

Vrvarji: Bajželj Franc, Grosuplje, Ivačić Marjan, Krško, Zaman Silvester, Ljubljana.
Barvarji in kemični čistilci: Biško Karl, Ljubljana, Reich Leon, Ljubljana, Segović Jakob, Radovljica.

Damske krojačice: Gorjanc Angela, Ljubljana, Grošelj Amalija, Ljubljana, Matul-Schlamberger Marta, Moste pri Ljubljani, Šuštar Tončka, Ljubljana.

Krojači: Brinšek Jožef, Sv. Gregor — Ortnek, Gorenc Leopold, Zg. Šiška, Ilc Alojzij, Vel. Lašče, Kavčič Valentin, Jesenice, Novak Franc, Hlebše — Vel. Lašče, Oblak Leopold, Stara vas — Ziri, Stupica Alojzij, Retje — Loški potok, Sinkovec Karl, Stara vas — Ziri, Venturini Alojzij, Globel — Sodražica.

Modistinja: Sekač Aleksandra, Moste pri Ljubljani.

Dežnikarji: Abramov Adrian, Kamnik, Zdravec Jurij, Ljubljana.

Čevljarji: Breznikar Josip, Smartno pri Litiji, Darovič Ivan, Kočevje, Dobre Tomaž, Sneberje, Franko Jožef, Zminec — Škofja Loka, Kumše Franc, Sneberje — Dev. Mar. v Polju, Markovič Franc, Ljubljana, Repar Janez, Ig — Studenec, Rink Vladimir, Ziri, Stober Ivan, Zavodna — Celje, Zitnik Dominik, Junče — Ortnek.

Brivci: Habicht Leopold, Ljubljana, Klis Franc, Rudnik pri Ljubljani, Kramar Franc, Ljubljana, Molan Karl, St. Lenart — Brežice, Spindler Gabriel, Ljubljana, Strgar Jožef, Ljubljana.

Peki: Česnik Leopold, Zalog pri Ljubljani, Deržič Vinko, Ljubljana, Eržen Ferdinand, Koroška Bela, Jurca Franc, Škofja Loka, Košak Rudolf, Jesenice, Mervar Josip, Ljubljana, Poženel Stanko, Ljubljana, Radanovič Ivan, Ljubljana, Smrke Anton, Ljubljana.

Mesarji: Abramovič Ivan, Ljubljana, Anžič Alojzij, Dobrunje, Hrovat Anton, Ljubljana, Javornik Jože, Studenec — Ig, Kolkaj Anton, Tržič, Kores Ivan, Sv. Lovrenc na Pohorju, Ocvirk Rudolf, Ljubljana, Potočnik Franc, Zagorje ob Savi, Remic Franc, Ljubljana, Rupnik Anton, Hotedersica, Slemenšek Franc, Dev. Marija v Polju.

Tiskarnar: Sušec Janko, Gornja Radgona.

Cinkografa: Maruna Ivan, Ljubljana, Palek Vekoslav, Ljubljana.

Fotografi: Gostinčar Franjo, Zg. Šiška, Houdkova Aleksandra, Bled, Lampič Peter, Stožice, Raznožnik Franc, Jesenice.

Instalacije vodovodnih in kanalizacijskih naprav: Korn Henrik ml., Ljubljana, Nahtigal Milan, Ljubljana, Turk Josip, Toplice — Zagorje, Rüh Riko, Brežice, Westner Ivan ml., Moste pri Ljubljani.

Plinske instalacije: Novak Peter, Zg. Šiška.

Dimnikarji: Bauer Miha, Kočevje, Bizjak Ferdinand, Ljubljana, Fuchs Benjamin, Šoštanj, Juh Franc, Ljubljana, Kocjan Viljem, Trbovlje, Kralj Jože, Dol. Logatec, Križanič Josip, Ljubljana, Krklec Ivan, Maribor, Petelinšek Rudolf, Ljubljana, Robek Franc, Braslovče, Rogelj Anton, Ljubljana, Stumberger Ivan, Ljubljana.

Zbornična komisija v Mariboru.
(Od 1. septembra do 31. decembra 1932.)

Lončar: Zokš Anton, Prosečka vas, Murska Sobota.

Kovači: Mesarič Andrej, Lipovci, Dol. Lendava, Tkalec Stefan, Lipa, Dol. Lendava, Zavernik Alojzij, Reka, Maribor desni breg, Žiško Karel, Petrovec, Mur. Sobota.

Ključavničar: Sekač Vaclav, Pragersko, Maribor desni breg.

Mehaničar: Zaverški Ivan, Ptuj.
Urarja: Dittlich Franc, Murska Sobota, Negele Josip, Maribor.

Kolar: Zamuda Franc, Zamušani, Ptuj.
Sodarji: Drolc Franc, Vransko, Celje, Kager Ferdinand, Backova, Maribor levi breg, Savnik Franc, Vel. Obrež, Ptuj.

Mizarji: Blagovič Janez, Sp. Kamenščak, Ljutomer, Gornjak Friderik, Pobrežje, Maribor desni breg, Horvat Ivan, Sp. Gašteraj, Maribor levi breg, Ozvatič Evgen, Kančevci, Murska Sobota, Pečnik Franc, Maribor, Wicher Alfred, Maribor.

Strugar: Dora Franc, Motvarjevci, Dol. Lendava.

Strojar: Šterlek Franc, Zg. Duplek, Maribor levi breg.

Tapetnik: Mlekuž Valter, Maribor.
Krojači: Sagadin Leopold, Maribor, Štuhec Vinko, Maribor, Verdnik Viktor, Maribor.

Krojača ženskih oblek: Kosi Mirko, Maribor, Zentrich Gizela, Maribor.

Čevljarji: Babič Leopold, Maribor, Donša Franc, Bakovci, Murska Sobota, Felbar Franc, Rinkovec, Dol. Lendava, Gregor Janez, Murska Sobota, Holderjan Anton, Vuhred, Prevalje, Horvat Lovrenc, Polanči, Ptuj, Komperšak Evald, Vukovski dol, Maribor levi breg, Klemenčič Martin, Veličane, Ptuj, Kraner Ciril, Verjane, Maribor levi breg, Ladinek Franc, Sv. Lovrenc, Maribor desni breg, Marič Alojzij, Murski Črnci, Murska Sobota, Rajh Stefan, Pobrežje, Maribor desni breg, Ros Franc, Gor. Radgona, Ljutomer, Vaupotič Jakob, Lesniški vrh, Ptuj.

Krznar: Schoper Julijana, Maribor.
Modistinji: Gorupič Ivanka, Maribor, Nožir Ana, Tezno, Maribor desni breg.

Mlinarja: Bedök Stefan, Motvarjevci, Dol. Lendava, Kolenko Josip, D. Bistrica, Dol. Lendava.

Brivec: Bajt Ludovik, Maribor.
Peki: Berlinger Janez, Vumbach, Ptuj, Berlinger Karl, Oplotnica, Konjice, Berlinger Maks, Sv. Jurij, Maribor levi breg, Geuer Alfred, Peki, Maribor desni breg, Kaukler Filip, Maribor, Kos Matija, Maribor, Kovačič Anton, Kozminci, Ptuj, Reisman Karel, Slat. Radenci, Ljutomer, Sehaži Adalbert, Maribor, Wutholen Leopold, Krčevina, Maribor levi breg, Wrentschur Herman, Podvelka, Maribor levi breg.

Mesarji: Čuček Alojzij, Maribor, Jelšek Josip, Maribor, Kolerič Joško, Pobrežje, Maribor desni breg, Klavž Ivan, Maribor, Leyrer Josip, Maribor, Miklavc Viktor, Crna, Prevalje, Parthe Josip, Farna vas, Prevalje, Potrč Henrik, Tezno, Maribor desni breg, Šnuderl Joško, Maribor, Špes Leopold, Studenci, Maribor desni breg, Tušek Jurij, Sv. Vid, Ptuj, Trček Mihael, Maribor, Weitzl Edvard, Maribor, Zabusu Ivan, Maribor, Zupanič Franc, Maribor.

Klobasičarja: Dolinšek Stefan, Maribor, Leyrer Josip, Maribor.

Zbornična komisija v Novem mestu.
(Od 1. oktobra do 31. decembra 1933.)

Mizarja: Barbič Franc, Brod — Novo mesto, Fink Franc, Obrh — Toplice.

Šivilja: Hočevar Alojzija, Lipovec, Kot pri Semiču.

Čevljarja: Henigman Maks, Toplice — Novo mesto, Zalokar Franc, Mali Cirnik, St. Rupert.

Pek: Obajdin Josip, Črmošnjice pri Semiču.

Mesarji: Brekan Ivan, št. Janž na Došenjskem, Kramarič Slavko, Brezina, Zakot — Brežice, Majerle Ivan, Stari trg ob Kolpi, Malič Kazimir, Vinica pri Črnomlju, Meznarič Alojzij, Novo mesto, Miklič Jožef, Žužemberk, Stanič Ignacij, Sv. Križ, Kostanjevica.

OBRTNIKI!

vlagajte svoje prihranke v Zanatsko banko,

ker s tem pomagate onim obrtnikom, ki jim je potrebno posojilo in koristite gospodarstvu vašega stanu.

V vseh denarno-poslovnih zadevah se z zaupanjem obračajte na združnico Zanatske banke Kraljevine Jugoslavije v Ljubljani.

PLINSKE NAPRAVE

P. n. občinstvu, osobito hišnim posestnikom odnosno stavbenikom vjudno javljam, da imam kot prvi in edini v naši banovini pravico in obrtno pooblaščenje, da smem izvrševati, popravljati in napravljati sam vse potrebne plinske naprave in vode bodisi za kopalnice, kuhinje, ogrevalnice in sploh vse tozadevne hišnogospodarske in industrijske naprave v vsaki pogodbeni izmeri. — Kot prvi tovrstni domač, aprobiran strokovnjak se priporočam vsem zainteresentom

NOVAK PETER, izprašan mojster za vse plinske naprave. — Gregorčičeva 11, Ljubljana, Gradišče.

Odgovorni urednik Lojze Hočevar. Za korekturcijo »Obrtnega Vestnika« Josip Rebek. Tiska Narodna tiskarna. — Predstavniki: Fr. Jezeršek. Vsi v Ljubljani.

KREDITNO DRUŠTVO

MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam